

Eläkeläiset vaativat pohjoismaista digitalisaatiostrategiaa

Digitalisaatio etenee yhä nopeammin. Monet ikääntyneet kokevat arjen asioiden hoitamisen tietokoneella helpoksi, mutta toiset tuntevat jäävänsä vahvasti digitaalisen osallisuuden ulkopuolelle. Siksi kahdeksan pohjoismaista eläkeläisjärjestöä katsoo, että on aika ottaa kokonaisvaltainen ote digitalisaatioon.

Me eläkeläiset emme ole ryhmä, joka passiivisesti "sisällytetään" digitaaliseen kehitykseen. Päinvastoin – haluamme olla mukana muovaamassa yhteistä digitaalista tulevaisuuttamme. Yhteiskunnan tulisi myös kuunnella eläkeläisten kokemuksia ja ottaa huomioon tarpeemme. Jaamme mielellämme näkemyksiämme ja samalla esitämme vaatimuksia Pohjoismaiden päättäjille.

Vastuu elinikäisestä oppimisesta

Jotkut ajattelevat, että kunhan kaikki oppivat käyttämään digitaalisia tuotteita ja palveluita, osallisuusongelma ratkeaa. Mutta osaamista, jonka olemme kerran hankkineet, on päivitettävä jatkuvasti. Työelämän jättäneet eivät saa säännöllistä koulutusta digitaalisten palveluiden käytössä. Uusia tuotteita, palveluita, suunnitteluratkaisuja ja rakenteita kehitetään jatkuvasti. Käyttäjinä meidän on jatkuvasti opittava uutta ja päivitettävä osaamistamme. Yhteiskunnan on varmistettava, että kaikki kansalaiset voivat osallistua digitaalisesti. Kehitettävien palveluiden on tietenkin oltava helppokäyttöisiä.

Digitaalisten palveluiden on oltava helppokäyttöisiä ja saavutettavia

Digitaalisten palveluiden tulee olla universaalisti suunniteltuja niin, että kaikki voivat hyödyntää niitä riippumatta taidoista tai kokemuksesta. Nykyään monista palveluista, kuten pysäköintisovelluksista, terveyssovelluksista tai pankkisovelluksista, puuttuu yhtenäinen käyttöliittymäsuunnittelu, mikä aiheuttaa hämmennystä ja turhautumista käyttäjissä. Vaikka uusien luovien ratkaisujen kehittäminen on tärkeää suunnittelijoille, se ei saa tapahtua käytettävyyden kustannuksella. Siksi digitaalisten palveluiden on oltava käyttäjälähtöisiä.

Hyväksykää, etteivät kaikki tule osallisiksi digitaalisesti

On yleinen harhaluulo, että kaikki tulevat lopulta digitaalisiksi käyttäjiksi. Aina tulee olemaan ryhmiä, jotka eivät käytä digitaalisia palveluita. Tämä voi koskea henkilöitä, jotka ovat aiemmin olleet digitaalisia käyttäjiä, mutta jotka sairauden, vamman tai muiden syiden takia eivät enää ole. Joillakin voi myös olla taloudellisia esteitä – heillä ei yksinkertaisesti ole varaa tarvittaviin laitteisiin.

Taataan oikeus analogisiin vaihtoehtoihin

Digitaalisille palveluille on aina oltava vaihtoehtoja. Kaikilla tulee olla mahdollisuus saada postinsa paperilla, maksaa laskunsa käteisellä ja varata lippuja ilman älypuhelinia tai sähköistä tunnistautumista. Meidän on myös luotava järjestelmiä, joissa

vanhemmat ihmiset voivat nimetä digitaalisia edustajia hoitamaan heidän asioitaan turvallisesti.

Osallistakaa eläkeläiset kehitysprosesseihin

Käyttäjien osallistamisen tulisi olla itsestäänselvyys kaikissa uusien yhteiskunnallisesti tärkeiden digitaalisten palveluiden suunnitteluprosesseissa. Digitaalinen kehitys voi olla sekä kallista että tehotonta, jos se ei toimi kaikille. Suunnitteluprosessit, joissa eläkeläiset ovat aktiivisesti mukana työpajoissa, prototyypin testaamisessa ja palautteen antamisessa, voivat varmistaa, että palvelut toimivat paremmin kaikille.

Laajentakaa näkökulmia ja ajatelkaa suuremmin

Pohjoismaat ovat pitkään puolustaneet tasa-arvoa ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta, ja näiden arvojen on ulotuttava myös digitaaliseen kehitykseen. Meidän on ymmärrettävä, että kaikki eivät tule osallisiksi digitaalisesti, mutta se ei tarkoita, että heidät voidaan jättää yhteiskunnan ulkopuolelle. Tasa-arvoisessa yhteiskunnassa on varmistettava, että kaikilla on pääsy välttämättömiin yhteiskunnan palveluihin riippumatta heidän digitaalisista taidoistaan.

Vaadimme pohjoismaista digitalisaatiostrategiaa

On demokraattinen oikeus osallistua yhteiskuntaan. Me kahdeksan pohjoismaista eläkeläisjärjestöä haluamme korostaa, että kaikilla kansalaisilla, iästä tai kyvyistä riippumatta, on oltava samat mahdollisuudet osallistua yhteiskuntaelämään. Digitaaliset palvelut ovat tänä päivänä keskeinen osa arkea, ja siksi on ratkaisevan tärkeää, että ne ovat kaikkien saavutettavissa ja käytettävissä. Vaadimme, että Pohjoismaat tekevät yhteistyötä kehittääkseen yhteisen digitaalisen saavutettavuuden strategian, joka takaa, ettei kukaan jää ulkopuolelle teknisten esteiden tai käytettävyyden puutteiden vuoksi. Tällaisen strategian on katettava koko digitaalinen infrastruktuuri ja painotettava universaalia suunnittelua, jotta kaikki voivat hyödyntää digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia.

Strategian on sekä varmistettava, että mahdollisimman moni voi osallistua digitaalisesti, että taattava, että ne, jotka eivät siihen kykene, voivat säilyttää itsenäisyytensä ja osallistua yhteiskuntaan. Ketään ei saa jättää ulkopuolelle!